

§ 253

Kaupunkisuunnittelulautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle Hämeentien ja yms. liikennesuunnitelmaan liittyvästä valtuuston toivomusponnosta, jossa ehdotetaan kattavan kadun parannussuunnitelman laatimista Hämeentielle

HEL 2016-005451 T 00 00 03

Hankennumero 5264_45

Lausunto

Kaupunkisuunnittelulautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kaupunginvaltuuston 27.4.2016 hyväksymä Hämeentien liikennesuunnitelma perustuu strategiaohjelman mukaiseen Helsingin liikkumisen kehittämisohjelmaan (LIKE). Toivomusponnossa esitetyt seikat jalankulun, asuinympäristön ja kivijalkaliikkeen huomioon ottamiseksi jatkosuunnittelussa ovat yhdenmukaisia liikennesuunnitelman lähtökoh- tien kanssa. Kestävien liikennemuotojen edistämällä tuetaan tavoitteita parantaa kaupungin toimivuutta, elinvoimaa, kaupunkilaisten hyvinvointia sekä tasapainoista taloutta.

Hämeentielle hyväksytyt muutokset noudattavat kaupunkiliikenteen uudistettuja suunnitteluperiaatteita. Suunnitelman toteutus on merkittävä ja valtakunnallisestikin kiinnostava hanke, ja muutosten vaikutuksia tullaan tutkimaan kattavasti. Samalla vaikutuksia ennakoidaan tukemalla myönteisiä ja ehkäisemällä ei-toivottuja sivuvaikutuksia. Sekä tutkimuk- sissa että toteutuksessa hyödynnetään kansainvälisesti käytettyjä me- netelmiä ja kokemuksia vastaavista katu ympäristön saneerauskohteis- ta.

Muutoksilla on vaikutuksia kadun viihtyvyyteen, käyttäjiin sekä kadun varren yrityksiin. Suunnitelmaa laadittaessa käytiin vilkasta keskustelua asukkaiden ja muiden osallisten kanssa. Hämeentien varren yritysten tarpeista tehtiin haastatteluihin ja havaintoihin perustuva etnografinen tutkimus. Vuorovaikutus on kuvattu suunnitelmaraportissa ja esitetyt näkökohdat ovat vaikuttaneet suunnitelman sisältöön.

Ennen suunnitelman toteutusta laajennetaan ja syvennetään tietopoh- jaa nykytilanteesta ja eri osapuolien odotuksista. Ennen-tutkimukset ovat parhaillaan käynnissä. Laskennoilla kartoitetaan mm. kävelijöiden, pyöräilijöiden ja kadulla olevien ihmisten määriä ja heidän reittejään. Yritysten osalta dataa kerätään muun muassa eri toimialoja edustavien liikkeiden ja asiakkaiden määristä, liiketaloudellisista tunnusluvuista, vuokratasosta ja jakeluliikenteestä. Aineistona ovat erilaiset jo käytettä-

vissä olevat tietokannat, joita täydennetään kyselyillä ja havainnoimalla. Ennen-tilanteen kartoituksessa hyödynnetään lisäksi säännöllisesti ylläpidettäviä tietoaineistoja mm. asuntojen hinnoista, autoliikenteestä, bussi- ja raitiovaunuliikenteen nopeuksista, liikenneonnettomuuksista ja ilman laadusta.

Hämeentien liikennesuunnitelman yhteydessä alkanutta vuorovaikutusta jatketaan katusuunnittelussa. Suunnittelun kuluessa selviää myös tarkemmin, missä kohdin Hämeentiellä on edellytyksiä katuvihreälle. Tavoitteena on lisätä kadun viihtyisyyttä myös istutusten avulla. Toivomusponnessa ehdotettu kattava kadun parantamissuunnitelma toteutuu katusuunnitelmassa.

Nykytilanteesta kertyvä tieto palvelee suunnittelun ja seurannan ohella eri osallisten kanssa käytävää keskustelua ja auttaa ottamaan huomioon heidän tarpeitaan. Valtuustoaloitteen mukaisesti painotetaan asukkaiden, kivijalkaliikkeiden ja liikenteessä erityishuomiota tarvitsevien suojattomien kulkijaryhmien tarpeita.

Raitioliikenteen nopeuttaminen on suunnitelman keskeisiä lähtökohtia. Helsingin Seudun Liikenne edistää hankinnoissaan bussiliikenteen sähköistymistä, ja vähämeluisina sähköbussit sopivat saneerattavalle kadulle nykykalustoa paremmin.

Esittelijä

liikennesuunnittelupäällikkö
Reetta Putkonen

Lisätiedot

Leena Silfverberg, toimistopäällikkö, puhelin: 310 37091
leena.silfverberg(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuuston toivomusponsi

Kaupunginvaltuusto esittää, että kaupunginhallitus valmistelee Hämeentielle liikennesuunnitelman ohella kattavan kadun parannussuunnitelman. Suunnitelmassa on otettava huomioon Hämeentien asuntokadun, pienten liikkeiden, jalankulun, iäkkäiden ja lapsiperheiden tarpeet jne. Kadun varrelle on istutettava viihtyisyyden ja oleskelun paran-

16.08.2016

Lsp/2

tamiseksi puita ja istutuksia. Raideliikenne ja sähköbussit kuuluisivat Hämeentien tulevaisuuteen. (Osku Pajamäki)

Lausuntopyyntö

Kaupunginkanslia pyytää asiasta kaupunkisuunnittelulautakunnan lausunnon 31.8.2016 mennessä.

Esittelijä

liikennesuunnittelupäällikkö
Reetta Putkonen

Lisätiedot

Leena Silfverberg, toimistopäällikkö, puhelin: 310 37091
leena.silfverberg(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 254

Kaupunkisuunnittelulautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle Hämeentien yms. liikennesuunnitelmaan liittyvästä valtuuston toivomusponnosta, joka koskee liikenteen sujuvuuden huomioon ottamista jatkosuunnittelussa

HEL 2016-005460 T 00 00 03

Hankenumbero 5264_44

Lausunto

Kaupunkisuunnittelulautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Hämeentien liikennesuunnitelman (Kvsto 27.4.2016) yhteydessä mallinnettu alue kattoi kantakaupungin itäosat Kruununhaasta Pasilaan rajautuen lännessä päärataan ja idässä Kulosaaren siltaan. Ruuhkatunnin aikana alueella on noin 22 200 autoa. Läpiajoliikenteen rajoittaminen Hämeentiellä muuttaa koko vuorokauden mittaan 5000 - 7500 henkilöauton reittejä nykyisen läpiajon hakeutuessa uusille reiteille. Mallinnusten mukaan autoliikenteen siirtymät ulottuvat kuitenkin vain varsin suppealle lähialueelle. Vaikka osa autoilijoista saattaa vaihtaa myös kulkumuotoa, tarkasteluissa sitä ei ole huomioitu vaan kulkumuotojakauma on oletettu samaksi kuin nykytilanteessa.

Liikennemäärä kasvaa Sörnäisten rantatiellä, mutta muun pääkatuverkon kuormituksissa ei ole nähtävissä merkittäviä muutoksia. Mallinnusten perusteella Kallion ohittava läpiajoliikenne siirtyy Sörnäisten rantatielle eikä Kallion sisäinen katuverkko houkuttele läpiajoliikenteen reitiksi. Liikennemäärä Kallion paikallisilla kokoojakaduilla kuitenkin kasvaa, koska nykytilanteessa suuri määrä Kallioon saapuvista ja Kalliosta lähtevistä automatkoista käyttää Hämeentietä ja tämä liikenne jakautuu suunnitelman toteuttamisen jälkeen Kallion muille kaduille.

Hämeentien läpiajo siirtyy reiteille, joilla jo tällä hetkellä on ajoittain kapasiteettipulaa. Autoliikenteen kokonaismatka-ajan ennakoitaan kasvavan iltahuipputunnin aikana noin 5 % nykytilaan verrattuna. Ajankohittaisia suunnitteluhankkeita Hämeentien ympäristössä ovat Kalasataman sekä Merihaan reunan suunnittelu, kävelykeskustan periaatesuunnitelma sekä koko kaupungin kattava autoliikenteen tavoiteverkkotyö. Kaikkiin suunnitelmiin liittyen tehdään tarvittavat simuloinnit ja toimivuustarkastelut, ja niissä varaudutaan Hämeentien muutoksista aiheutuviin liikenteen siirtymiin.

Sörnäisten rantatien, Junatien, Pääskylänkadun ja Lautatarhankadun liittymäalueiden kautta kulkee keskustan pääkatuliikennettä Itäväylän

(Junatien), Lahdenväylän (Hermannin rantatien), Pasilan (Teollisuuskadun) ja Tuusulanväylän (Mäkelänkadun) suuntiin. Kalasataman alueen rakentuminen ja Kalasataman keskuksen pysäköintilaitoksen uusi ajo-yhteys lisäävät liittymäalueiden kuormittumista. Sekä Pasila - keskusta että Tuusulanväylä - keskusta suunnat on jo nykyään opastettu Sörnäisten rantatien kautta ja nykyiset kaistajärjestelyt on mitoitettu pääkatuliikenteen tarpeisiin.

Kapasiteetin lisäämiseksi on selvitetty mahdollisuuksia muuttaa kuormittuvien liittymäalueiden järjestelyjä, ja Teollisuuskadun ja Vääksyntien risteykseen on jo hyväksytty uudet järjestelyt (Lsp 20.5.2016). Siirtämällä Teollisuuskadun ylittävä suojatie risteyksen länsipuolelle saadaan pidennettyä idästä tulevan liikenteen vihreää valovaihetta, mikä ehkäisee Kalasatamasta länteen menevän liikenteen jonoutumista Teollisuuskadulla ja Junatiellä. Tavoitteena on, että jono ei ulotu tunneliin asti.

Itäväylän ja Sörnäisten rantatien kaista- ja liikennevalomuutoksista valmistellaan liikennesuunnitelmaa, joka on tarkoitus esitellä kaupunkisuunnittelulautakunnalle vuoden 2016 aikana. Lisäksi on tutkittu uutta ajoyhteyttä Hämeentieltä pohjoisesta sallimalla kääntyminen sillan jälkeen oikealle ja Junatien kautta Sörnäisten rantatielle. Ratkaisua ei kuitenkaan pidetä järkevänä, koska se tarjoaisi vaihtoehdoisen reitin vain vähäiselle liikennemäärälle, tekisi reitinvalinnan pääkatuverkossa nykyistä epäselvemmäksi ja edellyttäisi varsin mittavia muutoksia Teollisuuskadun, Aleksis Kiven kadun ja Vääksyntien ja risteysalueiden muotoilemiseksi turvallisiksi.

Pidemmän aikavälin toimenpiteenä kaupunkisuunnittelulautakunta on tehnyt päätöksen Kalasataman pääkatuliikenteen sujuvuuden parantamiseksi tunneliyhteyden avulla. Sörnäistentunnelin rakentamisen jälkeen liittymäalueiden kuormittuminen kevenee ja kaistajärjestelyjä voidaan arvioida uudelleen.

Esittelijä

liikennesuunnittelupäällikkö
Reetta Putkonen

Lisätiedot

Leena Silfverberg, toimistopäällikkö, puhelin: 310 37091
leena.silfverberg(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

16.08.2016

Lsp/3

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuuston toivomusponsi

Hyväksyessään Hämeentien, Haapaniemenkadun ja Viidennen linjan liikennesuunnitelman edellyttää kaupunginvaltuusto myös, että niiden katujen joihin Hämeentieltä poistuva liikenne siirtyy tai muuten vaikuttaa, erityisesti Itäväylä-Junatie-Teollisuuskatu reitin, liikenteen sujuvuus huomioidaan alueen jatkosuunnittelussa riittävällä tasolla. (Lovén Jape)

Lausuntopyyntö

Kaupunginkanslia pyytää asiasta kaupunkisuunnittelulautakunnan lausunnon 31.10.2016 mennessä

Esittelijä

liikennesuunnittelupäällikkö
Reetta Putkonen

Lisätiedot

Leena Silfverberg, toimistopäällikkö, puhelin: 310 37091
leena.silfverberg(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 255

Kaupunkisuunnittelulautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle Hämeentien yms. liikennesuunnitelmaan liittyvästä valtuuston toivomusponista, joissa painotetaan jalankulkijaystävällisyyden ja näkövammaisten huomioon ottamista

HEL 2016-005462 T 00 00 03

Hankennumero 5264_52

Lausunto

Kaupunkisuunnittelulautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kaupunginvaltuuston 27.4.2016 hyväksymä Hämeentien liikennesuunnitelma perustuu strategiaohjelman mukaiseen Helsingin liikkumisen kehittämisohjelmaan (LIIKE). Toivomusponien mukaisesti jalankulun tarpeiden huomioon ottaminen ja liikenneturvallisuus ovat suunnittelun keskeisiä lähtökohtia.

Nykyisellään Hämeentie ei ole houkutteleva jalankulkuympäristönä. Kävelijät kokevat haitoiksi huonon ilmanlaadun, melun, jalkakäytävän vieressä ajavat bussit, jalkakäytäväpyöräilyn ja jalkakäytävälle pysäköivät autot. Katua ylittävät suojatiet ovat pitkiä eikä kaikissa ylityksissä ole välisaarekkeitä. Hyväksytyn suunnitelman mukaan jalkakäytäviä levenetään, ajoratoja kavennetaan, pysäköinti poistetaan jalkakäytäviltä ja huoltoliikenteelle rakennetaan selkeät järjestelyt. Bussien ajokaistan ja jalkakäytävän väliin tuleva 2,5 metriä leveä pyörätie parantaa myös jalankulun miellyttävyyttä ja jalankulkijoiden turvallisuuden tunnetta.

Kaikki kadunylityskohdat ovat nykyään valo-ohjattuja. Liikennevaloilla ei kuitenkaan voida täysin estää jalankulkijoiden onnettomuuksia. Vuosina 2009-2013 Hämeentiellä Hakaniemen ja Kurvin välillä on sattunut kaikkiaan 24 henkilövahinko-onnettomuutta, joista jalankulkijoille kymmenen ja pyöräilijöille kuusi. Jalankulkijoiden onnettomuuksista 8/10 on sattunut raitiotiepysäkin yhteydessä, mutta tapauskertomusten mukaan vain kahdessa onnettomuudessa jalankulkija on yrittänyt ehtiä raitiovaunuun. Viidessä tapauksessa jalankulkija on ollut päihtynyt ja kuudessa jalankulkija on kulkenut päin punaista. Kahdessa tapauksessa valot eivät olleet toiminnassa eli autoilija oli vastuullinen. Yhdessä tapauksessa raitiovaunun kuljettaja ei onnistunut lehtikelin vuoksi pysäyttämään S-valon palaessa.

Ajokaistojen vähentäminen ja välikorokkeiden rakentaminen mahdollistavat liikennevalojen poiston osasta risteyskiä. Välikorokkeet ja kaapeampi ajorata vähentävät kadun estevaikutusta ja selkeyttävät kadun

ylittämistä. Sivukatujen kääntymissuunnat ja liikennemäärät vähentyvät, mikä helpottaa liikenteen havainnointia, poistaa konfliktipisteitä ja pienentää onnettomuusriskiä. Myös pysäkeillä on enemmän tilaa, mikä parantaa matkustajien turvallisuutta. Liikennevalottomilla suojateilla vastuu turvallisuudesta on selkeämmin liikenteen osapuolilla itsellään. Rauhallinen ja mittakaavaltaan inhimillinen katu ympäristö antaa nykyistä paremmat mahdollisuudet muun liikenteen havainnointiin ja toisten huomaamiseen.

Liikennevalojen mukana poistuvat myös näkövammaisten kadunylitystä turvaavat ääniopasteet, joten kyseisten suojateiden jatkosuunnittelussa on huolehdittava näkövammaisten turvallisuudesta muilla keinoin.

Hämeentie on esteettömyysluokitukseltaan erikoistasoa, mikä merkitsee korkeita laatuvaatimuksia katusuunnitelmalle, suunnitelman toteutukselle ja kadun ylläpidolle. Rakennusviraston tyyppiirustusten mukaan erikoistason alueilla käytetään suojateiden yhteydessä varoitusaueita eli vaaleaa kivipintaa. Tyyppiirustusten päivitystyössä on ollut mukana Näkövammaisten keskusliiton edustaja. Kaupunkisuunnitteluvirasto varmistaa lisäksi, että Hämeentien katusuunnittelun edetessä suojatiejärjestelyjen yksityiskohdista keskustellaan näkövammaisten järjestöjen kanssa.

Esittelijä

liikennesuunnittelupäällikkö
Reetta Putkonen

Lisätiedot

Leena Silfverberg, toimistopäällikkö, puhelin: 310 37091
leena.silfverberg(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuuston toivomusponnet

Valtuusto edellyttää, että jatkovalmistelussa huomioidaan jalankulki-
jaystävällisyys. (Asko-Seljavaara Sirpa)

Hyväksyessään kaavan valtuusto edellyttää, että jatkosuunnittelussa
tulee selvittää liikenneturvallisuus myös näkövammaisten osalta. Muu-

16.08.2016

Lsp/4

tostöiden myötä liikennevaloja poistetaan, joten myös näkövammaisten turvallisuus tulee huomioida. (Muttalainen Sami)

Lausuntopyyntö

Kaupunginkanslia pyytää asiasta kaupunkisuunnittelulautakunnan lausunnon 30.9.2016 mennessä

Esittelijä

liikennesuunnittelupäällikkö
Reetta Putkonen

Lisätiedot

Leena Silfverberg, toimistopäällikkö, puhelin: 310 37091
leena.silfverberg(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano